

Toespraak van Geeske Zijp

ter gelegenheid van de uitreiking van de Raoul Follereau Prijs

Dames en heren, academici, beste gasten, collega's en vrienden

Het is met grote emotie dat ik hier nederig voor u sta. Ik werk in Tsjaad voor Leprazending, onderdeel van The Leprosy Mission International, een internationale christelijke organisatie die zich sinds 1874 inzet voor de strijd tegen lepra.

Het doel is om de ketenen van lepra te doorbreken, door de getroffen en de middelen te geven om de weg naar herstel te vinden. Geen mens zou vandaag moeten lijden aan deze goed te genezen ziekte. Onze strijd heeft tot doel de levens van de getroffen en te veranderen, ongeacht religie.

Lepra is een ziekte van de huid en zenuwen en leidt, indien onbehandeld, tot zichtbare en blijvende schade aan de huid, zenuwen, ledematen en ogen. Die zichtbare kenmerken zijn vaak oorzaak van stigmatisering van de getroffen persoon. In Tsjaad worden elk jaar tussen de 300 en 400 nieuwe gevallen van lepra ontdekt, waarvan 8 tot 10% kinderen zijn en bijna 20% heeft helaas al een blijvende handicap.

Hoe komt het dat mensen vaak nog te laat gevonden worden? Verschillende factoren zijn daarvoor verantwoordelijk:

- door nog steeds bestaande taboes en overtuigingen ('het is een straf van God', 'het is erfelijk');
- door extreme armoede;
- een algemeen gebrek aan aandacht voor lepra en onvoldoende kennis van het personeel;

Als de patiënt echter bij de eerste symptomen wordt behandeld, herstelt hij zonder gevolgen en zonder stigmatisering.

Vaak krijg ik zelfs de vraag of lepra nog bestaat...? Jazeker bestaat het nog. Er is een uitspraak die zegt: 'wat we niet zoeken, vinden we niet.' Dat is helaas een bittere waarheid. Tsjaad staat op de allerlaatste plaatsen in de ranglijst van de ontwikkelingslanden. Het klimaat is hard, de bevolking wordt geconfronteerd met een gebrek aan drinkwater, zeer slechte wegen, onveiligheid maar ook epidemieën zoals malaria en tyfus.

Wat is mijn motivatie voor dit werk? Allereerst ben ik christen en ervan overtuigd dat we allemaal geschapen zijn naar het beeld van God, en dat iedereen recht heeft op een menswaardig en gelukkig leven.

De heer Raoul Follereau, namens wie u mij vandaag toespreekt, zei: 'Niemand heeft het recht om totaal alleen gelukkig te leven.' Maar ook het lijden van de zieken raakt mij.

Ik geef u graag twee voorbeelden:

- Ik heb een foto meegenomen van de handen van een twintigjarige patiënt die ik nog maar een paar maanden geleden ontmoette. Ze verscheen voor me in een zwarte jurk met hele lange mouwen, om haar handen te verbergen... Haar gezicht bleef uitdrukingsloos. Ik onderzocht haar. Ze had als gevolg van lepra gezichtsverlamming, waardoor haar ogen gedeeltelijk open blijven staan, en haar handen en haar vingers werden geamputeerd. Ik gaf

haar een behandeling, maar dit jonge meisje kan niet goed alleen eten, noch haar jurk dichtknopen of zelfs maar haar deur op slot doen.

Ik vroeg haar wat voor werk ze deed. Ze keek me stomverbaasd aan, hoe kwam ik erbij dat ze zou kunnen werken? Uiteindelijk, met steun van een betrouwbare zus, slaagde ik erin hen te helpen een klein bedrijfje op te zetten. Vanaf dat moment lichtte haar gezicht op.

- Een ander voorbeeld is dat van een man van ongeveer achtendertig jaar oud. Vijftien dagen geleden werd hij nog onderzocht. Hij is diep getekend door lepra. Zijn twee vrouwen en hun kinderen verlieten hem uit angst voor de ziekte, hij bleef alleen achter.

Geconfronteerd met deze mensen die lijden aan stigmatisering, beleef ook ik soms periodes waarin ik mij verlaten en ontmoedigd voel. Maar deze mensen hebben het recht om gelukkig te leven, net als wij.

In Tsjaad werken we nauw samen met de Raoul Follereau Stichting en het National Leprosy Control Program om te streven naar een wereld zonder lepra. Hoe bereiken we dat in zo'n uitgestrekt land dat wordt gekenmerkt door grote moeilijkheden? Het is belangrijk dat we hier wereldwijd aan werken:

- door voorlichting te geven aan de lokale gemeenschappen;
- door op pad te gaan naar bevolkingsgroepen die slechte toegang hebben tot de zorg, en hen te screenen;
- door het voorkomen en behandelen van complicaties;
- door te assisteren bij de reïntegratie van patiënten.

Maar bovenal proberen we de liefde voor dit werk over te brengen op iedereen die meewerkt in deze strijd.

Om ervoor te zorgen dat mensen met lepra weer mee kunnen doen in de samenleving en om te strijden tegen de stigmatisering van mensen met een handicap door lepra, heeft Leprazending haar armen geopend voor andere mensen met een handicap, waaronder kinderen. Met de prijs die u mij vandaag heeft aangeboden, kunnen we gespecialiseerde scholen blijven ondersteunen en gehandicaptenorganisaties trainen.

Al dit werk kan niet alleen worden gedaan. Het is ook belangrijk om samen te werken, zoals we in Tsjaad hand in hand doen met de Raoul Follereau Foundation. Zonder u zouden we het niet kunnen, maar met uw morele, technische en financiële steun kunnen we ontwikkelen naar een wereld die lepra-vrij is en er minder handicaps ontstaan. Tot slot herinner ik me de uitdrukking van de heer Raoul Follereau: 'Niemand heeft het recht om totaal alleen gelukkig te leven'. We zouden ook kunnen zeggen: 'We hebben allemaal het recht om nog lang en gelukkig te leven'.

Dank u wel.